

Memento Mori

literaire thriller

Jolka

LetterRijn

Memento Mori†

Jolka

Uitgeverij LetterRijn Leidschendam

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zo nodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Eerste druk, oktober 2014

© 2014 LetterRijn

Auteur: Jolka

Redactie: Carolina Kroon en Theo van Rijn

Grafische vormgeving cover: Podivium, Haarlem

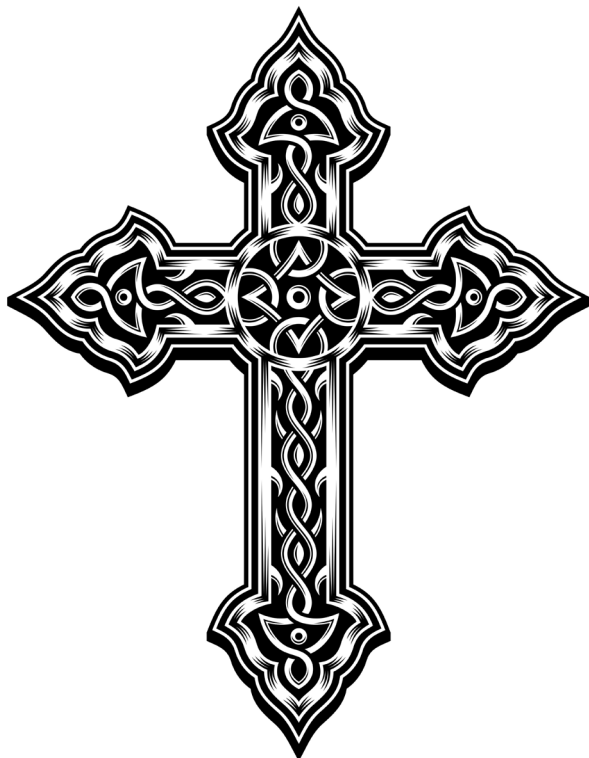
Tekstopmaak: LetterRijn

Uitgeverij: LetterRijn

isbn: 978-90-819543-5-8

Memento Mori

.'Schat, sorry, morgen ben ik er niet meer...'

Memento (Latijn), 1 gedenk!; ~ mo'ri, gedenk te sterven. – 2 zn.
O. (-'s), herinnering, gedachtenisteken; - herinneringsgebed, deel
v.d. mis waarin de doden herdacht worden.

Mori van Moribun'dus (Latijn), bn. en zn. M., stervend, stervende, gestorvene.

Memento Mori

“Bad men need nothing more to compass their ends,
than that good men should look on and do nothing”.

John Stuart Mill

Woord vooraf

De Amsterdamse advocaat Bram Zeegers werd dinsdagochtend 9 oktober 2007 om drie uur 's nachts in kritieke toestand aangetroffen in zijn woning aan de De Lairesestraat in Amsterdam-Zuid onder nogal verdachte omstandigheden. Zijn Braziliaanse vriendin Shirley, die op dat moment in het pand aanwezig was, had het alarmnummer 112 gebeld. Doordat zij het verkeerde huisnummer had doorgegeven, kwam de politie aanvankelijk bij het verkeerde huis. Uiteindelijk wist de politie het juiste huisnummer te achterhalen. Na het forceren van de deur trof de politie Zeegers niet-aanspreekbaar in het bad in zijn woning aan. Pogingen tot reanimatie door ambulance- en brandweerpersoneel faalden.

Enkele dagen later werd bekend dat Zeegers was overleden aan een overdosis MDMA, een grondstof van xtc. Zijn vriendin Shirley was in de nacht van maandag op dinsdag ook onwel geworden als gevolg van het drugsgebruik. Zeegers en zijn vriendin hadden, voordat zij de MDMA gebruikten, alcohol genuttigd in twee horecagelegenheden op de grens van Amstelveen en Amsterdam en in Amsterdam-Zuid.

De 58-jarige Zeegers werd bekend door zijn zogeheten achterbankgesprekken met Endstra, van wie hij jarenlang vertrouwensman was. Enkele maanden na de dood van Endstra benaderde Zeegers het OM, omdat hij informatie kwijt wilde. Dit contact resulteerde in het afleggen van vijftien uitvoerige verklaringen, die in eerste instantie in de justitiekluis belandden.

Pas toen Zeegers het sein op groen zette, bracht het OM de verklaringen in. Zeegers werd beveiligd op basis van dreigingsanalyses die hij als getuige kreeg. Hij zat aanvankelijk in een programma voor getuigenbescherming en zou een nieuwe identiteit krijgen en naar Australië verhuizen. In maart 2007 zag hij hier echter vanaf.

Het lichaam van Zeegers werd na de fatale nacht overgebracht naar het Nederlands Forensisch Instituut in Rijswijk. Shirley werd vastgezet. Zij was bij politie en justitie bekend als de vriendin van ene Joop B., een bekende cocaïnehandelaar. Na enkele weken kwam ze weer vrij. Een uitgebreid onderzoek zou geen aanwijzingen hebben opgeleverd dat zij de hand had gehad in de dood van Zeegers. Bekenden van Zeegers stelden echter dat de oud-advocaat niet bekend stond als een drugsgebruiker. Volgens zijn advocaat Jurjen Pen was Bram een gezonde, sportieve man: *In de vele gesprekken die ik de afgelopen jaren met hem heb gehad, heb ik nooit iets gemerkt van veelvuldig drugsgebruik.* Ook andere bronnen die Zeegers goed kenden, zeiden verrast te zijn door het feit dat hij kennelijk drugs gebruikte.

Joost Zwagerman stelde in zijn column 'Bram Zeegers en het grote weggijken door justitie' kritische vragen bij het gebeurde. Zwagerman concludeert dat Zeegers zeker een dosis drugs met een equivalent van 45 xtc-pillen moet hebben ingenomen om eraan dood te gaan, abnormaal veel voor iemand die zelden gebruikte; en tevens dat Shirley O. zelf waarschijnlijk niets nam want ze kreeg honger, wat dan onlogisch is:

't Ligt dus voor de hand: Shirley, geïntimideerd en/of betaald, gaf Zeegers de dodelijke dosis en 't gekke is, de 'klorissen' geloven haar versie: Zeegers did it all by himself. Zeegers mocht dan wel ingepalmd zijn door Shirley O. maar was goed genoeg in 'het

milieu' ingevoerd om op de hoogte te zijn van Shirley's connecties met de kennissenkring van Holleeder. Zeegers zou Shirley om de drugs hebben gevraagd in restaurant 't Kalfje, een Amsterdamse gelegenheid die druk wordt gefrequenteerd door Holleeder-getrouwen. Zou Zeegers nu werkelijk kort na zijn getuigenis à charge uitgerekend dáár aan Shirley drugs gevraagd hebben die hij zelden of nooit gebruikte? Maar hij is er geweest en het staat ook vast dat hij met Shirley en met die MDMA huiswaarts toog. (bron: NRC 17 november 2007).

Het onderzoek werd eind april 2010 definitief afgerond, maar justitie wilde er geen ruchtbaarheid aan geven.

Jolka heeft deze gebeurtenissen verwerkt in een ongemeen spannende roman. Een bloedstollend verhaal waarin twee verhaallijnen in een dramatische opbouw intrigerend door elkaar heenlopen en uiteindelijk samenkomen. Jolka heeft een bijzonder oog voor details, zonder dat deze de spanning van het verhaal verbreken, maar er juist kleur aan geven. En dat alles ook nog eens in een mooi taalgebruik.

Een echte pageturner!

Jacob Slavenburg

Proloog

Mark keek op van de stapel documenten die voor hem op het bureau lag, toen de bel van de voordeur drie keer kort klonk. Even besloot hij te wachten en het aanbellen te negeren, maar zijn nieuwsgierigheid won het. De stapel papieren duwde hij van zich af.

Het was droge informatie: langdradig en dat was nog zwak uitgedrukt. Steeds een handtekening zetten, maar wel alles goed lezen. Stel je voor dat hij iets over het hoofd zou zien.

De stoel rolde naar achteren toen hij zich afzette en vervolgens liep hij met grote passen naar de hal van het statige huis. De klapdeuren en het kleine portaal naar de voordeur scheidden hem van de bezoeker. De klapdeur piepte toen hij deze openduwde. Vervolgens deed hij met een zwaai de voordeur open. Hij keek verwonderd toen hij niemand aantrof. Hij deed een stap naar voren, één voet over de drempel naar buiten, en keek links en rechts. Toen voelde hij dat zijn schoen iets raakte. Toch wat geschrokken stapte hij snel terug het halletje in en staarde er enkele tellen naar. Hij schop-

te behoedzaam tegen het doosje dat voor hem op de stenen trap lag. Zijn hart bonsde luid in zijn borst en zijn ademhaling versnelde. Opnieuw duwde hij zijn voet tegen het doosje. Het rolde om, maar verder gebeurde er niets. Op zijn hurken ging Mark erbij zitten, trok het wat naar zich toe en bekeek het adreslabel. Geen afzender.

Met ietwat trillende vingers trok hij de bruine tape eraf en opende het pakketje. Meteen zag hij, tussen piepschuimen verpakkingsmateriaal, een oplader en de oranje telefoon liggen.

Hi Pocketline Swing, las hij.

In het display was een enveloppe. Een nieuw bericht. Hij nam het enigszins ouderwetse mobieltje uit de doos, opende het bericht en las:

*Als ik jou was zou ik adviseur worden in echt
scheidingen*

Mark fronste zijn wenkbrauwen. Zijn mondhoeken krulden licht omhoog bij het lezen van het belabberde Nederlands. Hij draaide het toestel om.

Prepaid waarschijnlijk, spookte hem door het hoofd. Maar het nummer was wel te zien. Hij drukte op beantwoorden. Even zweefden zijn vingers boven de toetsen. Durfde hij? Hij knikte en zei binnensmonds:

‘Tuurlijk.’

En waarom zou ik dat moeten doen? En wie ben jij?

Het bericht was kort, meer wist hij er niet van te maken. Opnieuw bedacht

hij zich even, voordat hij op de verzendtoets durfde te drukken. Toch nam hij het risico.

Hij verwachtte dat er meteen antwoord zou komen en afwachtend bleef hij naar het display van de mobiel kijken. Hij wachtte zeker tien minuten. Toen voelde hij dat zijn benen begonnen te slapen. Hij stond op, terwijl hij zijn ogen op het toestel gericht hield. Maar er gebeurde niets. Hij raapte het doosje op, keek nog eenmaal de straat af en liep vervolgens naar binnen. Hij deed juist het toestel in een van de zakken van zijn overjas, toen hij de piepjes hoorde. Hij kreeg antwoord! Haastig graaide hij het toestel uit zijn jaszak en las het berichtje:

Om dat veel gezonder is

Op de vraag wie hij was kwam geen antwoord. De vingers van Mark gingen vliegensvlug over de toetsen.

Gezonder dan wat? En waarom zeg je niet wie je bent?

Verzenden.

Opnieuw duurde het even voor het apparaat piepte.

Gezonder dan je nu bezig bent. Blijf uit den buurt van faute vrouw. Vreest voor jou leven, Leenders!!!!

Toe maar! Vier uitroeptekens. Dat liet zien dat de afzender het meende. Mark beet op zijn onderlip en toetste opnieuw een vraag in:

Vanwaar deze geheimzinnigheid? Kun je niet gewoon met me komen praten? Welke foute vrouw?

Gedurende de rest van de middag lag het mobieltje op zijn bureau, maar antwoord kreeg hij niet meer. Mark besloot geen sms te sturen voordat hij antwoord had gekregen. Misschien moest hij het eens met Joost bespreken...

1

Maandag 8 oktober 2007

Ergens vroeg in de avond

Restaurant 't Klein Kalfje, Amstelveen

Het was redelijk druk die avond in het restaurant. Serveersters liepen behendig tussen de tafeltjes door met in hun handen twee of drie grote borden dampende, gegrilde tonijnsteak met limoenboter, kalfsossobuco en pasta, gamba's met korianderboter, of met één van de soepen die er geserveerd werden. In gedempt licht zaten de gasten met smaak te eten, er klonk gemoedelijk geroezemoes en hier en daar werd gelachen. Op de achtergrond kwam zachte muziek uit de speakers. Vanuit de nabijgelegen keuken hoorde je het gekletter van potten en pannen en af en toe de stemmen van de koks die, als waren het legerofficieren, bestellingen aannamen en afleverden.

Mark Leenders en Melanie Osvaldo zaten zwijgend tegenover elkaar aan

een tafeltje. Bij hen heerste allesbehalve gezelligheid. Het voelde of er zojuist iemand, een dierbare, was overleden en voor wie uitgebreid en vooral in stilte moest worden gerouwd.

Een serveerster had hen een paar minuten geleden twee glazen rode wijn gebracht en met een grote glimlach hun bestelling opgenomen. Ze had het kaarsje, dat in het midden op tafel stond, aangestoken met een lucifer en daarna het boekje met de resterende lucifers op de tafel gelegd. Mark keek naar het logo dat op het boekje zat en streek even vermoeid met beide handen over zijn kortgeknipte haar.

Vanochtend was hem ineens opgevallen hoe grijs dat haar aan het worden was. Het was heel vroeg, nog geeneens half zeven, toen hij na het douchen, met een handdoek om zijn middel geknoopt, in de spiegel van de badkamer had gekeken.

Grijs? Zomaar ineens? En dat terwijl hij er nog zo trots op was geweest dat dat bij hem zo lang leek te duren, terwijl zijn zusje haar grijze kruin al jaren iedere acht weken liet verven.

Was ik vorige week ook al zo grijs? dacht hij verwonderd bij zichzelf. Hij had zijn hoofd heel dicht bij de spiegel gebracht en aandachtig naar zichzelf gekeken, al zoekend naar de paar overgebleven blonde haren, die er toch echt nog moesten zijn.

Je kon toch niet in één week bijna volledig grijs worden?

Hannah was in haar ochtendjas achter hem komen staan. Ze had, nog een beetje soezerig en heerlijk slaapwarm, haar armen om zijn blote bovenlijf geslagen, en met gesloten ogen kusjes op zijn rug gegeven. Hij had haar voor zich getrokken en terwijl ze samen in de spiegel hadden gekeken, had

hij op een quasi bestraffende toon aan haar gevraagd waarom ze hem niet had gezegd dat hij zo grijs werd. Eerst al rimpels en dan nu dit! Hannah had grinnikend het slaapzand uit haar ogen gewreven. Ze bleef hem via de spiegel aankijken en zei dat ze hem zo lief vond wanneer hij zich zomaar, als uit het niets, zorgen om zijn uiterlijk ging maken. Immers, een paar maanden geleden had hij de rimpeltjes naast zijn ogen ontdekt. Hannah had haar hoofd geschud en gezegd dat die er toch echt al een tijdje zaten. Ook daar had hij een tikkeltje geërgerd op gereageerd. Ten eerste omdat ze hem daarvan niet op de hoogte had gesteld en ten tweede wist hij dat ze zich altijd zwak uitdrukte. *Voorzichtig*, noemde ze dat. Dus dat *een tijdje* was waarschijnlijk *al een hele poos*.

Het kon niet. Die zaten er niet *al een tijdje* en zeker niet *een hele poos*. Die waren echt overnight op zijn gezicht geplakt.

En nu was hij - zomaar ineens? - grijs geworden.

‘Je wordt een ijdeltuit,’ zei Hannah en begon haar tanden te poetsen. Hij had nogmaals in de spiegel gekeken en met zijn mond getrokken.

‘Nou ja, jammer dan,’ had hij tegen zichzelf gezegd.

Hij knoopte zijn colbert open, sloeg zijn lange benen over elkaar en trok zijn stropdas een beetje losser. Hij pakte het grote wijnglas van de tafel en nam genietend nippend kleine slokjes van de heerlijk fruitige Nederburg Cabernet Sauvignon, terwijl hij over de rand van het glas naar Melanie tuurde en opmerkte dat die er op zijn zachtst gezegd ontevreden bij zat. Ze had een diepe piekerfrons in haar voorhoofd en staarde met een boze blik voor zich uit.

Ik moet er een eind aan breien, dacht Mark voor de zoveelste keer die dag, *of was*

bet daar al te laat voor? Langzaam schudde hij even zijn hoofd, hopen dat ze het niet zou zien.

Dit duurde te lang en het werd een ongezonde zakenrelatie.

Wanneer was het moment geweest dat hij het had gemerkt, dat hij afstand had moeten houden, dat het de verkeerde kant op was gegaan? Hij zag zijn handvol cliënten nooit vaker dan eens per half jaar, soms zelfs nog minder. Wat had je ook verder met elkaar te bespreken dan het gewone zakelijke? Hij wist werk en privé anders prima te scheiden.

Maar met Melanie... eens per maand was schering en inslag. Daarbij kostte hem dit klauwen vol geld: ze had iedere maand wel iets, maar betalen deed ze nooit. Pro deo was voor haar de gewoonste zaak van de wereld. Hij voelde al maanden dat Melanie veel meer van hem wilde dan juridisch advies, en vanmiddag was ze er, op haar eigen opdringerige manier, voor de zoveelste keer over begonnen.

Hij had 's ochtends bij Jonas Prinssen op kantoor gezeten, toen hij de *Samsung* in zijn broekzak voelde trillen. Melanie sms'te hem met het verzoek haar die middag te ontmoeten bij *Tootsie*, een broodjeszaak op het Amsterdamse Valeriusplein. Voor haar de meer dan favoriete plek om met hem af te spreken, waar ze met hem pronkte alsof hij haar geliefde was. Marks advocaat had hem erop gewezen dat ze hem als een hondje overal liet opdraven en diep in zijn hart gaf hij Jonas gelijk. Het zou niet de eerste keer zijn dat ze dat deed. Hij had zich herinnerd dat haar criminele vriendje binnenkort vrij zou komen en was in de veronderstelling geweest dat ze daar met hem over wilde praten. Ze was vast bang dat die haar het leven weer ouderwets zuur zou gaan maken.

Opnieuw had Jonas gezegd dat hij met haar moest breken, dat hij door haar nog eens in hele diepe problemen zou raken.

‘Ze is één brok ellende, Mark,’ had Jonas gezegd. ‘Je weet toch met wie ze omgaat?’

Mark had geknikt en gegrinnikt.

‘Eh, onder andere met mij, Jonas,’ had hij gezegd. Jonas schudde vertwijfeld zijn hoofd.

‘Je weet best wie ik bedoel. Als Han hier achter komt...’ Mark had opnieuw instemmend geknikt.

Met lood in zijn schoenen had hij zijn lunchafspraak met Hannah afgezegd.

De zoveelste alweer van dat jaar. Hij was maar opgehouden met tellen...

Hij had naar het advocatenkantoor gebeld en het bericht - dat hij met een cliënt ging lunchen - aan haar collega-secretaresse Francien doorgegeven.

Hannah was aan het confereren met Victor, zei Francien, en er was met klem gevraagd hen niet te storen. Godzijdank. Ze had zuchtend aan de telefoon gehangen en hem, net als alle voorgaande keren, bestraffend toesproken. Hij bracht de laatste tijd wel erg veel lunches door met een cliënte, had ze gezegd en ze vroeg of het wellicht iedere keer dezelfde was waarmee hij ging eten. Ze legde een hele vette klemtoon op het woord *cliënte* en hij voelde haar venijnige stekels door de telefoon.

Francien nam weer eens geen blad voor de mond. Dat had ze nog nooit gedaan, dus nu ook niet en zeker niet bij hem.

Diep in zijn hart was hij stiekem altijd een beetje bang geweest voor de roodharige Francien. Ze had iets dwingends, iets hekserigs en zij vond sowieso dat Hannah af en toe veel te lief voor hem was.

‘Wees ‘es wat krengeriger,’ zei ze wel eens tegen haar, wanneer hij weer een

afpraak met haar moest afzeggen. Dan liet hij weten dat hij geen tijd had om met haar te eten of dat hij die avond later thuis zou komen dan normaal, nee, hij kon ook niet zeggen hoe laat.

‘Met alleen maar lief zijn bereik je niks.’

Francien nam het altijd voor Hannah op, hoewel hij dat ook wel weer heel erg aandoenlijk aan haar vond. Dus tegen haar hoefde hij zeker niet te liegen, want ze prikte er toch zo doorheen.

Mark was in zijn auto gestapt en naar *Tootsie* gereden. Zijn schuldgevoel groeide met de minuut. Onderweg herinnerde hij zich de oranje Pocketline. *Stomkop.*

Hij had het er nog met Joost over willen hebben.

Francien had natuurlijk in alles gelijk gehad; hij ging met een cliënte eten, en ja, het was weer dezelfde, alhoewel hij haar dat niet had durven vertellen. Maar eenmaal in de broodjeszaak aangekomen had Melanie geen woord vuilgemaakt aan haar bajesvriendje. In plaats daarvan was ze begonnen over de liefdesrelatie die ze met hem wilde en hoe verliefd ze op hem was. Ze had haar armen stijf om zijn nek geslagen en krampachtig geprobeerd hem, met haar veel te rood gestifte lippen, op zijn mond te zoenen. Geïrriteerd zuchtend had hij haar van zich losgetrokken. Hij had haar gedecideerd van zich weggeduwd en het gesprek afgekapt. Om niet publiekelijk tegen haar uit te vallen had hij krampachtig op zijn tong gebeten.

Hij wenste dat ze er eens over ophield, ze wist allang hoe hij erover dacht. Hadden ze het hier vorig jaar ook al niet over gehad, afgelopen maand en vorige week? Het was ook zijn eigen stomme schuld geweest. Hij had veel meer afstand moeten houden. Kort en zakelijk, dat had het moeten zijn. Hij

ging veel te amicaal met zijn cliënte om.

Stommeling die hij was!

En nu zat hij alweer met Melanie in een restaurant, in plaats van met Han. Hoe ging hij dit thuis nu weer uitleggen? Hannah klaagde nooit, begreep iedere keer weer dat het iets zakelijks was, maar hij kon zich voorstellen dat ze er zo langzamerhand schoon genoeg van kreeg, al zou ze dat nooit hardop zeggen.

‘Het is maar goed dat je niet al je cliënten mee uit eten neemt,’ had ze nog niet eens zo lang geleden tegen hem gezegd. Op dat moment was ze bezig geweest zijn bonnetjes te bekijken en in te voeren bij zijn declaraties. ‘Je sleept jezelf de bodemloze put van het faillissement in... en je sleurt mij in je val mee.’ Ze had schaterend gelachen om zijn schuldige blik.

Mark had niet gelachen. Hij had zichzelf streng toegesproken om professioneler te werk te gaan. Geen etentjes meer!

Maar juist op het moment dat hij er in het restaurant met Melanie over had willen beginnen, was de serveerster naast hun tafeltje komen staan. Ze zette het bestelde eten voor hen neer en wenste hen vriendelijk een smakelijke maaltijd toe. Mark had over de hele dag eigenlijk veel te weinig gegeten en merkte, toen hij het eten rook, hoe hol zijn maag aanvoelde. Ze waren dan wel bij *Tootsie* geweest, maar hij had er van pure ergernis geen hap meer door zijn keel kunnen krijgen, hoe verleidelijk lekker de broodjes hem ook hadden toegelachen

‘Smakelijk eten,’ zei hij kort tegen Melanie en nam met smaak een eerste hap.

Ze zei niets terug.

Na zwijgzaam wat te hebben gegeten viel hem op hoe afwezig Melanie voor zich uitstaarde en in de gebakken zeebaars prikte terwijl ze de vuurrode cherrytomaatjes heen en weer over het bord rolde. Ze had nog niets gegeten. Terwijl hij een hap in zijn mond stak en smaakvol op een heerlijk mals stuk tournedos begon te kauwen zei hij: ‘Vind je het niet lekker?’

De tengere vrouw haalde haar schouders op en keek hem onderzoekend aan. Ze streek met haar vingers door haar donkere krullen en zette haar zonnebril, die naast haar bord had gelegen, op haar hoofd, alsof het een diadeem was. Hij keek even naar de *diamanten* initialen *D & G* die op de pootjes van de bril zaten, en hij vroeg zich af of de zonnebril, waarvan hij wist dat ze hem op de Albert Cuyp had gekocht echt of echt nep was.

‘Ik weet het niet,’ zei Melanie. ‘Ik heb ineens niet meer zo’n trek. Ik kan ons gesprek van vanmiddag maar niet vergeten, Mark.’

Welk gesprek?

Hij zei het maar niet hardop. Hier aan tafel ruzie krijgen, tussen alle andere gasten, leek hem geen goed plan. Hij kauwde zijn mond leeg, nam een slokje van zijn wijn en genoot van de smaaksensatie in zijn mond. Hij proefde, buiten de druiven, rijpe pruimen en frambozen. Hij liet de wijn even rondjes draaien in het glas en keek naar de robijnrode kleur van het goddelijke Zuid-Afrikaanse vocht. Hij rekte de stilte nog even en zei toen, zijn woorden behoedzaam formulerend: ‘Ik wil het niet, Melanie, en het kan niet eens.’ Hij hoorde dat hij meer begon te slissen. Misschien had boos of gefrustreerd raken er dus wél iets mee te maken, zoals zijn logopedist hem had verteld. Zes jaar therapie. Het had geen steek geholpen, alleen maar heel veel tijd en geld gekost. Hij keek Melanie strak aan.